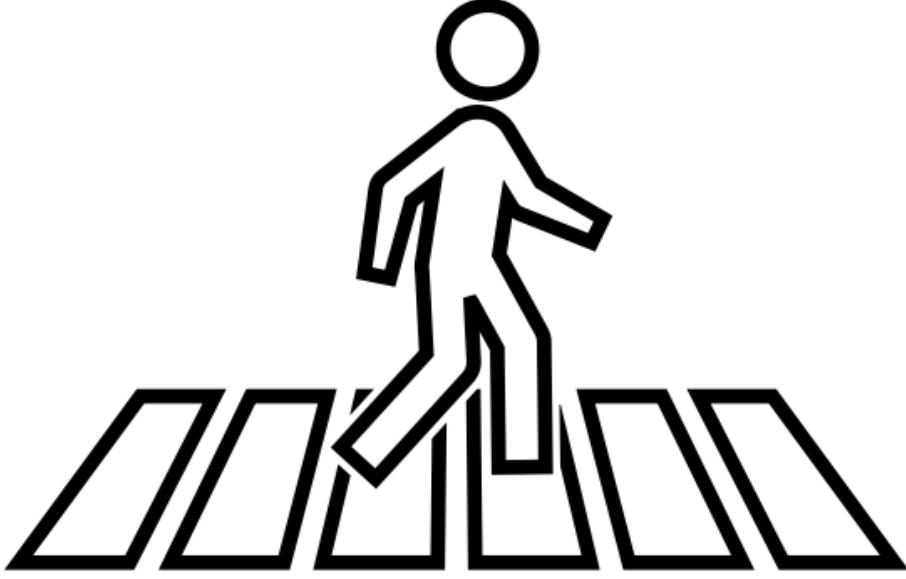

TRAFİK GÜVENLİĞİ DERSİ 1.ÜNİTE KONU ÖZETİ

1.Trafik nedir?

Kara yolları üzerindeki yayaların, araçların, hayvanların hâl ve hareketlerine trafik denir.

2.Trafikte bulunan insanlar kimlerdir?

* Yaya * Yolcu * Sürücü

3.İnsanlar trafik kazasına sebep olmamak için neye uymalıdır?

Trafik kurallarına uymalıdır.

4.Trafik yoğunluğunu neler etkiler?

Yaşanan yörenin nüfusu, araç sayısı ve kara yollarının yapısı

5.Trafikteki en önemli unsur nedir?

İnsandır.

6. Kendimizin ve başkalarının can güvenliğinin sağlanması için neye dikkat etmeliyiz?

Trafik kurallarını en iyi şekilde öğrenip uygulamalıyız.

7.Kazaya neden olan unsurlar nelerdir?

Trafik kurallarına uyulmaması, olumsuz hava koşulları, yol ve araç kusurları

8.Yaya nedir?

Kara yollarında hareketsiz duran veya hareket eden insanlar.

9.Taşıt nedir?

İnsan, hayvan ve yük taşımaya yarayan motorlu veya motorsuz araçlar.

10. Yaya kaldırımı nedir?

Kara yollarında yalnız yayaların kullanması için ayrılmış alan.

11. Yaya geçidi nedir?

Taşıt yolunda, yayaların karşıya güvenli geçebilmelerini sağlamak için yol çizgileri ve trafik işaret levhaları ile belirlenmiş alan.

12.Alt geçit nedir?

Kara yolunun, diğeri bir kara yolunun veya demir yolunun altından yayaların geçmesini sağlayan yapı.

13.Üst geçit nedir?

Kara yolunun, diğeri bir kara yolunun veya demir yolunun üstünden yayaların geçmesini sağlayan yapı.

14. Trafik işaret levhası nedir?

Trafikle ilgili sembol, renk ve yazı ile özel bir talimatın aktarılmasını sağlayan levhalardır.

15. Işıklı trafik işaret cihazı nedir?

Trafiğı düzenlemede kullanılan, üzerinde çeşitli renk, sembol ve yazı bulunan, bir talimatın aktarılmasını sağlayan cihazlardır.

16.Banket nedir?

Yaya kaldırımı bulunmayan kara yollarında, taşıt yolu kenarında yayaların kullanabileceğı alan.

17.Banketlerden kimler yararlanır?

Yayalar ve zorunlu hâllerde taşıt sürücüleri

18.Toplu taşıma nedir?

Ulaşım ihtiyacının çok sayıda insanın aynı anda taşınması ile karşılanmasına denir.

19.Trafik işaretleri ve trafik işaret levhaları ne işe yarar?

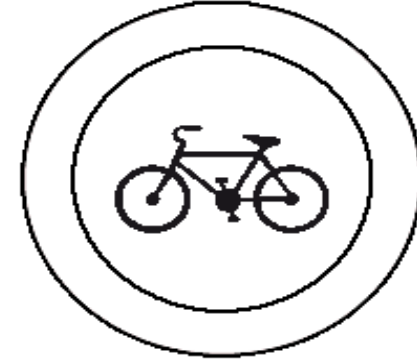
Trafik işaretleri ve trafik işaret levhaları kara yolunu kullanan yaya ve sürücülere bilgilendirme, uyarı ve yasaklama mesajı verir. Bu mesajları şekil, renk, yazı ve semboller ile verir.

20. Trafik işaret levhalarının şekil ve anlamları nelerdir?

Trafik işaret levhalarının üç temel şekli ve anlamı vardır. Üçgen, uyarı; daire, düzenleme (tanzim); dikdörtgen ve kare, bilgilendirme mesajlarının iletilmesinde kullanılır

21) Trafik işaret levhaları genellikle hangi renktedir?

Trafik tanzim işaretleri. kara yollarını kullanan yayalara ve sürücülere yasaklama ve sınırlama mesajları verir. Daire içindekiler kırmızı ya da mavi renkte olur.

Tehlike uyarı işaretleri Kara yollarını kullanan yayaları ve sürücüleri tehlikelere karşı uyarır. Kırmızı renkli ve üçgen içerisinde olurlar.

Bilgi İşaretleri kara yollarını kullanan yayalara ve sürücülere yol güzergâhında lazım olan bazı bilgiler verir. Mavi renkli kare ve dikdörtgen içerisinde olurlar.

22. Trafik işaret levhalarının verdiği mesajlar ne işe yarar?
Trafik güvenliğinin sağlanmasına katkı sağlar.

23. Trafik işaret levhalarını neden korumalıyız?

Trafik işaret levhalarına zarar verilmesi can ve mal güvenliğine zarar verdiği gibi ülke ekonomisine de zarar verir. Zarar verilmiş trafik işaret levhalarının yenilenmesi; zaman, iş gücü ve kaynak kaybına neden olmaktadır.

24. Yayaların uyması gereken kurallar nelerdir?

Yaya kaldırımlarının, yaya geçitlerinin, alt ve üst geçitlerin sağ tarafından yürümek ve sarı şeritleri işgal etmemek.

25. Yayaların kurallara uyması neyi sağlar?

Bu kurallara uyulursa karşıdan gelen yayalar engellenmemiş olur. Diğer insanları engelleyecek şekilde grup oluşturmak, kol kola girerek yürümek yapılmaması gereken davranışlardır.

26. Güvenli geçiş yeri olmayan yerde nasıl karşıya geçmeliyiz?

Önce sola sonra sağa ve tekrar sola bakarak yolun güvenliğini kontrol ettikten ve emin olduktan sonra hızlı adımlarla koşmadan geçmeliyiz.

27. Yayalar için güvenli geçiş yerleri nelerdir?

Yayaların yürüyebileceği kaldırımlar, karşıya geçebileceği yaya ve okul geçitleri, alt ve üst geçitler, ışıklı trafik işaret cihazlarının olduğu yerler.

28. Kara yollarında karşıya geçecek olan yayalar hangi tehlikelere karşı dikkatli olmalıdır?

Duran araçların arasından, önünden ve arkasından karşıya geçilmemelidir. Çünkü duran araçlar hareket hâlindeki araçların görülmesini engeller. Aynı zamanda araç sürücülerinin yayayı fark etmesi de zorlaşır. Bu durum trafik kazalarına neden olabilir.

29. Bankette yürüyen yayalar hangi kurallara uymalıdır?

Banketlerden yürüyen yayalar kendi gidiş yönlerine göre sol taraftaki banketi kullanmalıdır. Eğer grup hâlinde gidiliyorsa tek sıra olarak yürünmeli ve taşıt yolu işgal edilmemelidir.

30. Güvenli yol nedir?

Trafik akışını düzenleyen yapı ve unsurlara sahip yoldur.

31. Güvenli yola verebileceğimiz örnekler nelerdir?

Yayaların yürüyebileceği kaldırımları, karşıya geçebileceği yaya ve okul geçitleri, alt ve üst geçitleri olan, yeterli aydınlatma ve denetimin yapıldığı yollar güvenli yollara örnektir.

32.Çocuklar için eğlenceli motorsuz taşıtlar nelerdir?

Bisiklet, kaykay, scooter (sikutır), paten ve kızak.

33. Motorsuz taşıt kullanan kişilerin uyması gereken kurallar nelerdir?

Taşıt trafiğine kapalı oyun alanlarında kullanılmalı. Bu araçları kullanacak olanların alması gereken güvenlik önlemleri olduğu da unutulmamalıdır. Kask, dizlik, dirseklik ve eldiven takmak olası bir kaza anında sürücüyü koruyacaktır.

34. Taşıt yolunda bisiklet kullanabilmek için en az kaç yaşında olunmalıdır?

11 yaşını bitirmiş olmak.. Yani 12 yaşından küçükler hiçbir şekilde kara yollarında bisiklet kullanamazlar.

35. Ulaşım araçları nasıl sınıflandırılır?

Yolcu taşıtı ve yük taşıtı olarak sınıflandırılır.

36.Yolcu taşıtı nedir?

Yolcu taşımak için özel donatıları olan taşıtlardır. Bu taşıtlar, yolcuların güvenliğini ve konforunu sağlamak için düzenlenmiştir. Yolcular için oturma yerleri, havalandırma ve iklimlendirme donatıları bu düzenlemelerdendir.

37.Yolcu taşıtlarına örnek veriniz?

Otobüs, yolcu uçağı, vapur, yolcu treni

38. Yük taşıtı nedir?

Yük taşımak amacıyla düzenlenmiş taşıtlardır.

39.Yük taşıtına örnek veriniz?

Tır, kamyon, yük gemisi, yük treni, kargo uçağı

41. Ulaşım türleri nelerdir?

Kara yolu, deniz yolu, demir yolu ve hava yolu ulaşımları

42. İnsanların ulaşım yolu tercihlerini neler belirler?

Ulaşım süresi, ulaşım maliyeti ve ulaşım türünün güvenliğı, kişisel beğeni ve tercihlerdir.

43.Geçiş hakkı nedir?

Yayaların ve araç kullananların diğeryaya ve araç kullananlara göre, yolu kullanma sırasındaki öncelik hakkı.

44.Geçiş üstünlüğü nedir?

Görev sırasında, belirli araç (ambulans, polis aracı ve itfaiye) sürücülerinin can ve mal güvenliğini tehlikeye sokmamak şartı ile trafik kısıtlama veya yasaklarına bağılı olmamalarına geçiş üstünlüğü denir. Geçiş üstünlüğü olan bu araçların sürücüler; görevlerini yaparken diğeryaşanların can ve mal güvenliğini tehlikeye atmamak şartıyla, trafik kural ve yasaklarına bağılı olmazlar. Bu araçların

sürücülerini görev hâlinde iken görülür (ışıklı) ve duyulur (sesli) işaret kullanarak geçiş üstünlüğünü kullanır.

45. Geçiş üstünlüğü olan araçlar nelerdir?

Ambulans, polis aracı ve itfaiye

46. Geçiş üstünlüğü olan araçlarda hangi yanıp sönen ışıklı uyarı işareti bulunur?

Ambulans ve polis araçlarında mavi-kırmızı veya mavi ışık veren, dönerli veya aralıklı yanıp sönen ışıklı uyarı işareti bulunur. İtfaiye araçlarında kırmızı renkli aralıklı yanıp sönen ışıklı uyarı işareti bulunur.

47.Kara yollarında trafiğin düzenlenmesi ve gerekli çalışmaların yürütülmesinde hangi kurumlar görev yapar?

Karayolları Genel Müdürlüğü, Emniyet Genel Müdürlüğü Sağlık Bakanlığı ve Millî Eğitim Bakanlığı.

48. Karayolları Genel Müdürlüğü'nün görevi nedir?

Kara yollarının yapım, bakım ve onarımından sorumludur. Kara yollarında can ve mal güvenliğı yönünden gerekli düzenleme ve işaretlemeleri yaparak önlemler alma.

49.Emniyet Genel Müdürlüğü'nün görevi nedir?

Araçlarda bulundurulması gerekli belge ve gereçleri, sürücülerin ve yayaların kurallara uyup uymadığını denetler. Trafik kazası sonucu yaralananların sağlık kuruluşlarına sevk edilmesine yardım eder. Kazazedenin yakınlarına haber verilmesini sağlar.

50.Sağlık bakanlığının görevi nedir?

Trafik kazaları ile ilgili ilk yardım hizmetlerini planlar ve uygular. Kara yolları üzerinde ilk yardım istasyonları kurarak trafik kazalarında yaralananların en kısa sürede sağlık hizmetlerinden

yararlanmasını sağlar. Her ilde yeteri kadar acil yardım ambulansı ve personeli bulundurur

51. Millî Eğitim Bakanlığının görevi nedir?

Eğitim programları hazırlayarak öğrencilere trafik konusunda eğitim verir. Bunun için ilkokullarda "Trafik Güvenliği" liselerde "Sağlık Bilgisi ve Trafik Kültürü" derslerini okutur. Ayrıca motorlu taşıt sürücülerinin yetiştirilmesi için sürücü kurslarının açılmasına izin verir ve bu kursları denetler. Sürücü kurslarına devam eden ve yapılan sınavlarda başarılı olan sürücü adaylarına sertifikalarını verir.

52.Trafiğin yönetimini ve denetimini sağlayan, trafik kazalarına karşı önleyici tedbirler alan, trafik kazası tutanağı hazırlayan, trafik suçu işleyenlere müdahale yetkisi olan kamu görevlisi kimdir?

Trafik Polisi

53. Kara yolunda, ticari olarak tescil edilmiş bir motorlu taşıtı süren, mesleği motorlu taşıt kullanmak olan sürücüyü ne denir?

Şoför

54.Vatman kimdir?

Daha çok şehir içinde yolcu taşımacılığında kullanılan, raylar üzerinde hareket eden tramvayları süren kişidir.

55. Makinist kimdir?

Lokomotif, vapur, fabrika ve makineleri kullanan kişilere denir. Genellikle tren sürücüleri için kullanılır.

56.Pilot kimdir?

Uçak ve helikopter gibi hava taşıtlarını kullanan kişidir. Yolcu uçakları, askerî uçaklar, helikopterler ve değişik hava araçlarının bir ya da daha fazla pilotu olabilir.

57.Toplu taşıma araçlarına örnek veriniz.

Otobüs, tren, tramvay, metro, uçak ve gemi.

58.Toplu taşıma araçlarını tercih etmek trafik yoğunluğunu nasıl etkiler?

Toplu taşıma araçları aynı anda çok sayıda yolcu taşıdıkları için trafik yoğunluğunun azalmasını sağlar. Bir yolda ne kadar az araç varsa trafik kazası olma olasılığı da o kadar az olur. Trafik yoğunluğunun azalması, trafik kazalarının azalmasına katkı sağladığı gibi çevre kirliliğinin azalmasına da katkı sağlar.

59. Otomobile nasıl binilir?

Sağ kapısından binilmeli ve inilmelidir. Yolculuk süresince emniyet kemeri takılı olmalı ve asla taşıtlardan dışarıya el, kol ve kafa çıkarılmamalıdır.

60. Yolcular toplu taşıma araçlarında hangi kurallara uymalıdır?

- * Yolcular otobüse binerken ön kapıdan binilmeli, arka kapılardan inilmelidir.
- * Okul servislerine de tek sıra hâlinde binilmelidir. Okul servislerine binen öğrenci hemen koltuğa oturup emniyet kemerini takmalıdır. Okul servislerinde ayakta yolculuk yapmanın yasak olduğu unutulmamalıdır.
- * Metro gibi aynı kapısından binilen ve inilen taşıtlarda inen yolcuya öncelik verilmelidir.
- * Tren, tramvay, gemi ve uçak gibi tarifeli taşıtlara binmek için zamanında hazır olunmalı, yetkililerin yapacağı açıklama ve yönlendirmelere uyulmalıdır. Asla can güvenliğini tehlikeye atacak davranışlarda bulunulmamalıdır.
- * Toplu taşımanın yapıldığı tüm taşıtlarda diğer yolcular ve şoför rahatsız edilmemelidir. Yolculardan özel mazereti olanlara yaşlılara,

hamilelere, hastalara, yanında küçük çocuk olanlara ve engellilere) yer verilmelidir. Toplu taşıma araçlarını kendimize ait taşıtları kullandığımız gibi temiz ve özenli kullanmalıyız.

61. Sürücülerin trafik kazasına sebep olan davranışları nelerdir?

- Uykusuz, yorgun ve dikkatsiz araç kullanmak,
- Alkol ve uyuşturucu madde etkisinde araç kullanmak,
- Hız sınırlamalarına uymamak şeklinde özetlenebilir

62. Yayaaların trafik kazasına sebep olan davranışları nelerdir?

- Güvenli geçiş yerlerini kullanmamak,
- Işıklı trafik işaret cihazlarının verdiği mesaja uymamak,
- Yol ve iklim koşulları için önlem almamak,
- Aceleci ve dikkatsiz davranmak

63. Aydınlatmanın yetersiz olduğu durumlarda neler yapılabilir? Yansıtıcı özelliği olan elbiseler giymek sürücüler tarafından fark edilmemizi kolaylaştırır. Ayrıca el feneri taşımak hem görünür olmamıza hem de görmemize

TEHLİKELERE KARŞI ÖNLEMLER

Trafik kazalarının önlenmesi ve trafik güvenliğinin sağlanabilmesi kurallara herkesin uyması ile mümkün olur. Kendisine saygısı olan, sevenlerine ve sevdiklerine önem veren insanlar trafik kurallarına uyar. Motorlu taşıtların kusurları, seyir hâlinde oluşan arızalar da trafik kazalarına sebep olabilir. Bu nedenle motorlu taşıtların periyodik bakımları zamanında yaptırılmalı, tespit edilen arızaları tamir ettirilmelidir. Yolculuk yaparken emniyet kemeri takmak güvenlik önlemlerinin başında yer alır. Emniyet kemeri takmak trafik kazası olmasını önlemez. Ancak trafik kazası esnasında sürücü ve yolcuların araç içinde savrulmalarını önler.

Okul servislerinde ayakta yolculuk yapılmamalı, yolculuk esnasında emniyet kemeri takılı olmalıdır. Yolculuk esnasında taşıttan dışarıya sarkmak, el - kol çıkarmak tehlikeli ve yasaktır. Ayrıca on yaşından küçük çocuklar ön koltukta yolculuk yapmamalıdır.

TEHLİKELİ HAREKETLER

Motorlu taşıtlar üretim amacına uygun kullanılmalıdır. Aksi hâlde kazalara neden olabilir. Yük taşımak için üretilmiş taşıtlarda yolcu taşınmamalıdır. Aynı şekilde yolcu taşımak için üretilmiş taşıtlarda da yük taşınmamalıdır. Yolculuk yapmak için kesinlikle yolcu taşımak için üretilmiş taşıtlar kullanılmalıdır. Çünkü bu taşıtlarda yolcuların rahat etmelerini ve güvenliğini sağlayacak donatılar mevcuttur.

Üzeri açık taşıtlarla ve yük üzerinde yolculuk yapılmamalıdır. Aksi hâlde yoldaki kasisler nedeniyle veya hız değişimleri nedeniyle taşıt sarsılabilir ve yolcular zarar görebilir. Ayrıca yol kenarlarındaki ağaçlardan, elektrik tellerinden ve hava olaylarından da olumsuz etkilenebilir. Duran veya hareket hâlindeki taşıtlara tutunmak ve asılmak tehlikeli bir davranıştır. Yine araçlar duruyor olsa bile kontrolsüz bir şekilde önüne geçilmemelidir.

TRAFİKTE NEZAKET

Trafik güvenliğinin sağlanabilmesi sürücü, yolcu ve yaya olan insanların kurallara uymasına bağlıdır. Karayolları Trafik Kanunu'nda kanunlarla belirlenmemiş bazı kurallar da vardır. Trafikte diğer insanlara karşı saygılı olmak, sabırlı ve sorumlu davranmak trafik güvenliğine katkı sağlayan davranışlardır. Sabırsız, saygısız ve sorumsuz davranışlar ise insanları huzursuz ve mutsuz ettiği gibi trafik kazalarına da sebep olabilmektedir. Trafik kurallarına uymak yasal bir zorunluluktur. Nezaket kurallarına uymak ise toplumsal bir zorunluluktur. Bu nedenle trafik kurallarına ve nezaket kurallarına uymak, uymayanları da uyarmak bir vatandaşlık görevidir.

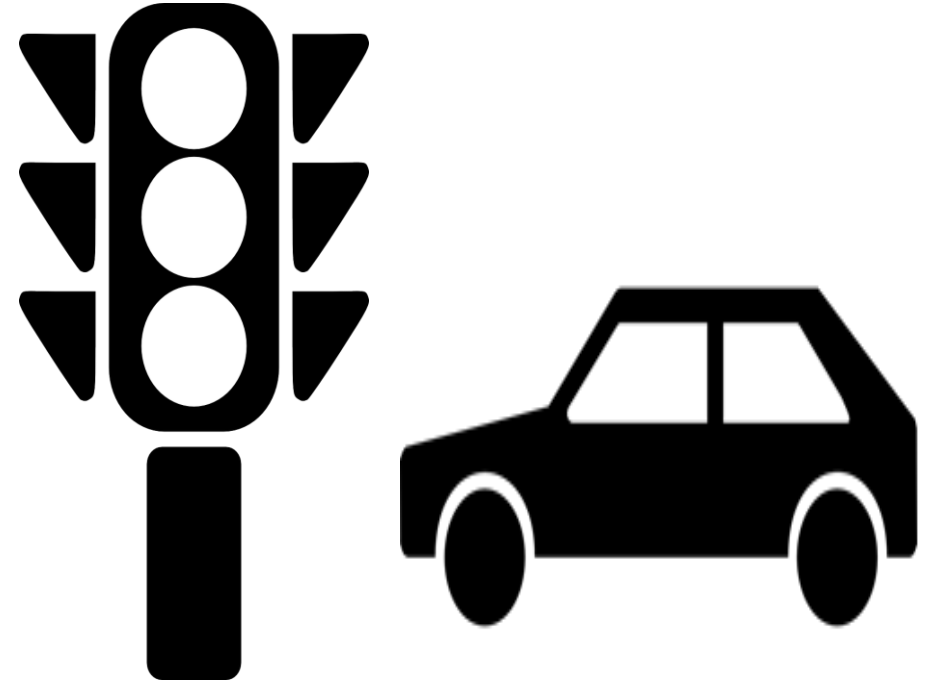
TRAFİK KURALLARININ ETKİLERİ

Bir yılda yaklaşık 1.130.000 adet maddî hasara sebep olan trafik kazası meydana gelmektedir. Trafik kazaları nedeniyle hasar gören araçların tamir edilmesi ekonomiye zarar verdiği gibi çevre kirliliğine de sebep olmaktadır. Trafik kültürünün gelişmesi ve trafik kurallarına uyulması hâlinde; can kayıplarına, yaralanmalara, maddî hasarlara ve çevre kirliliğine sebep olan trafik kazaları önlenilecektir. Trafik

kazalarının sebep olduğu kayıplar önlenilebilirse bu kaynaklar toplumun ihtiyaçlarının sağlanmasına aktarılabilir.

TRAFİK KURALLARINA UYULMALI

Trafik kuralları; deneyim, tecrübe ve bilimsel çalışmalar neticesinde gelişerek günümüzdeki hâlini almıştır. Trafik kuralları trafiğin bir düzen içinde akmasını sağladığı gibi can ve mal güvenliğinin sağlanmasına da katkı sağlar. Ayrıca trafikte geçirilecek zamanın ve ulaşım maliyetinin azalmasını sağlar. Kara yolları ne kadar gelişmiş olursa olsun, kanunlar ne kadar güzel hazırlanırsa hazırlansın; trafik güvenliğinin sağlanması insanların olumlu tutum ve davranışları ile mümkün olacaktır.

HAZIRLAYAN: TUNCAY YILDIRICI